

RIX tertial 3

september – december

Avdelningen för betalningar

2018

Syfte

Syftet med denna rapport är att kortfattat beskriva RIX, Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar, och redogöra för statistik rörande betalningar, säkerheter, incidenter, deltagarförändringar och andra händelser i RIX. Rapporten riktar sig primärt till RIX-systemets deltagare.

Rapporten publiceras tre gånger per år. Övrig information som kan vara relevant för RIX-systemets deltagare kommuniceras löpande via e-post och under möten. Statistik över betalningar tillgängliggörs även i veckorapporter och i Riksbankens årsredovisning.

Kontakt: RIX Helpdesk

E-postadress: rix.helpdesk@riksbank.se

Bemannad telefon: 08-787 05 99

www.riksbank.se

Innehållsförteckning

KAPITEL 1 – BETALNINGSSYSTEMET RIX 5

Övergripande beskrivning 5

Deltagare i RIX 5

RIX villkor 5

RIX tidsschema 6

Kontinuitet 6

Säkerheter i RIX 6

KAPITEL 2 – OPERATIVA MÅL, UTFALL OCH FÖRVALTNING 7

Teknisk tillgänglighet 7

Kostnadstäckning 8

Kundnöjdhet 8

Förvaltning 8

KAPITEL 3 – STATISTIK ÖVER BETALNINGAR I RIX 9

KAPITEL 4 – FÖRDELNING ÖVER VERKSTÄLLIGHETSPROCESSER OCH TRANSAKTIONSKODER 10

KAPITEL 5 – ÖVRIG STATISTIK FRÅN RIX 11

KAPITEL 6 – STATISTIK ÖVER SÄKERHETER 12

Förkortningar

RIX	Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar
QCMS	Riksbankens system för hantering av säkerheter för kredit i RIX
LOM	Liquidity Optimization Mechanism
RTM	Real-Time Mechanism
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication
FSPOS	Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkan
SCP	Scandinavian Cash Pool
REC	Receiver Code
IMM-dag	International Monetary Market-dag
CSD	Central Securities Depository, värdepappersförvarare

Tertialet i korthet

- Teknisk tillgänglighet för tertialet var 99,07 procent och för helåret 2018 99,70 procent
- Genomsnittlig omsättning 566 miljarder kronor
- Högst omsättning 975 miljarder kronor
- Lägst omsättning 351 miljarder kronor
- Genomsnittligt antal överföringar 21 864 (ökat varje tertial sedan T2 2010 med undantag för T1 2015)
- Högst antal överföringar 33 310
- Lägst antal överföringar 15 826
- Medelvärde av ställda säkerheter 181 miljarder kronor¹
- Ackumulerad kostnadstäckning för tertial 1, 2 och 3 2018, 105 procent
- En ny RIX-deltagare har tillkommit. Totalt finns det 34 deltagare i RIX

¹ Beräknat som medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.

KAPITEL 1 – Betalningssystemet RIX

Övergripande beskrivning

Betalningssystemet RIX är Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar och är en av de stora knutpunkterna i det svenska finansiella systemet. RIX ger banker, clearinghus och flera andra marknadsaktörer möjlighet att göra överföringar till varandra på ett sätt som inte medför kredit- eller likviditetsrisker.

Överföringarna kan avse deltagarnas egna finansiella transaktioner, transaktioner för deras kunders räkning samt transaktioner till och från Riksbanken.

I stort sett samtliga betalningar i svenska kronor som inte sker internt i en enskild bank hanteras i någon form i RIX. För att öka effektiviteten i betalningssystemet tillför Riksbanken likviditet genom att lämna kredit mot säkerheter. Säkerheterna utgörs främst av värdepapper men kan även vara utländsk valuta.

Eftersom RIX är ett system som har avgörande betydelse för det finansiella systemet är systemets tillgänglighet mycket viktig. Riksbanken har satt målet att systemet ska vara tillgängligt under minst 99,85 procent av systemets öppettider. RIX ska också motsvara kundernas krav. Därför har Riksbanken satt som mål att minst 80 procent av deltagarna ska vara nöjda med RIX. Detta mäts genom enkätundersökningar.

RIX finansieras helt och hållet genom avgifter från deltagarna. Då även Riksbanken är en deltagare i RIX betalar Riksbanken själv en avgift i enlighet med samma principer som gäller övriga deltagare.

Deltagare i RIX

Ett institut som uppfyller Riksbankens krav kan ansöka om att bli deltagare i RIX. En RIX-deltagare kan välja att agera i två olika roller, antingen som *Kontohavare* eller som *Ombud*.

En *Kontohavare* kan välja mellan att antingen själv sända överföringsmeddelanden och ta emot information från systemet eller att helt eller delvis anlita ett *Ombud* som har godkänts av Riksbanken för denna funktion. Under tertialet har Netfonds tillkommit som en ny deltagare i RIX. Totalt finns i dagsläget 34 RIX-deltagare.

RIX-deltagare vid utgången av tertial 3, 2018

Avanza Bank
Bankgirot
BlueStep Bank
BNP Paribas Fortis
Citibank
CLS Bank
Crédit Agricole
Danske Bank
DNB Bank
EuroCCP
Euroclear Sweden
FOREX Bank
JAK Medlemsbank
Klarna Bank
Kommuninvest
Landshypotek
LCH
Länsförsäkringar Bank
Marginalen Bank
Nasdaq Clearing
Netfonds
Nordea Bank
Nordnet Bank
Riksbanken
Riksgälden
SBAB Bank
SEB
Skandiabanken
Sparbanken Syd
Svea Bank
Svenska Handelsbanken
Swedbank
VP Securities
Ålandsbanken

RIX villkor

Relationen mellan Riksbanken och RIX-deltagarna regleras i *Villkor för RIX och penningpolitiska instrument (Villkoren)*. *Villkoren* utgörs dels av avtalsvillkor och dels av bestämmelser för penningpolitiska instrument.

Anledningen till att *Villkoren* omfattar både RIX och det penningpolitiska styrsystemet är att systemen interagerar på flera sätt. Riksbankens möjlighet att påverka räntan på dagslånemarknaden beror ytterst på att Riksbanken kan bestämma villkoren för, och omfattningen av, inlåning och utlåning över natten. Dessutom är kraven på säkerheter i RIX och för penningpolitiska instrument delvis desamma.

För mer information, se:

<https://www.riksbank.se/sv/betalningar--kontanter/betalningssystemet-rix/villkor-och-anvisningar/>

RIX tidsschema

RIX-systemet är öppet alla bankdagar. Under halvdagar gäller ordinarie öppettider i RIX-systemet. Öppethållandet av RIX följer ett särskilt tidsschema. Av schemat nedan framgår hur en dag i RIX innehåller olika händelser och är uppdelad i olika tidsperioder. Riksbanken kan under särskilda omständigheter besluta om förlängning av öppethållandet.

RIX tidsschema	
06:30 – 07:00	Start av verkställighetsdagen
07:00	Öppning av verkställighetsprocesser
11:00	Sluttidpunkt för bilaterala limiter
16:00	Stängning av verkställighetsprocesser för PRT LOM
16:15	Stängning av verkställighetsprocesser för övriga LOM
16:30	Första sluttidpunkt för övernattenskredit
17:00	Stängning av verkställighetsdagen
17:10	Öppning av ny verkställighetsdag
18:00 – 06:30	Tillfällig stängning av verkställighetsdagen

Kontinuitet

Riksbanken arbetar för att RIX-systemet ska vara motståndskraftigt mot störningar. Om en störning uppstår är målsättningen att den ska få så liten effekt som möjligt. Därför genomförs varje år en mängd olika aktiviteter som analys av operativa risker inklusive cybersäkerhet, vidareutveckling av kontinuitetslösningar samt genomförande av både interna övningar och övningar som involverar RIX-deltagarna. I september hölls den tredje stora övningen i manuella reservrutiner för 2018 där samtliga RIX-deltagare medverkar. Målet med övningarna är att få god förmåga att begränsa negativa konsekvenser, öva på att samverka med andra och att fatta rätt beslut vid en kris. Övningen bedömdes fungera väl.

Riksbanken deltar även i Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkansgrupp (FSPOS). Detta är ett frivilligt forum med medlemmar från både den offentliga och privata delen av den svenska finansiella sektorn. FSPOS verksamhetsidé är att FSPOS ska samverka, öva, kartlägga och dela information för att stärka den finansiella sektorns förmåga att möta hot och hantera kriser, och därigenom värna samhället. Riksbanken, tillsammans med flera av deltagarna, har under tertialet deltagit i en samverkansövning med målet att genom samverkan hantera och möta cyberhot.

Säkerheter i RIX

Riksbanken lämnar kredit över dagen och över natten. Kreditgivningen sker mot säkerheter som godkännts av Riksbanken.

Godkända säkerheter

De kriterier som en säkerhet måste uppfylla för att godkännas för kredit i RIX finns uppställda i *Bilaga H4, Anvisningar säkerheter i Villkoren*.

I allmänhet måste en godkänd säkerhet vara ett värdepapper som är emitterat av stat, centralbank, kommun, annat offentligt organ, kreditinstitut eller företag som har en tillfredsställande kreditvärdighet. Det krävs vidare att värdepappret är utfärdat i en godkänd valuta, att emittenten har sitt säte i en godkänd stat och att det finns ett etablerat arrangemang (länk) mellan Sverige och den CSD som värdepappret är emitterat i.

Viss utländsk valuta kan användas som säkerhet inom ramen för Scandinavian Cash Pool (SCP) eller genom inbetalning via Deutsche Bundesbank.

Riksbanken prövar löpande om vissa värdepapper utgivna av svenska staten, svenska kommuner och landsting och vissa säkerställda obligationer ska godkännas som säkerheter. För övriga värdepapper sker Riksbankens prövning och godkännande först efter att en RIX-deltagare gjort en ansökan.

En deltagares kreditlimit beräknas som summan av de ställda säkerheterna efter värderingsavdrag. Olika värdepapperstyper har olika värderingsavdrag.

För mer information, se:

https://www.riksbank.se/globalassets/media/rix/svenska/2017/rb_rix_anvisningar_sakerheter_juli2017_sve.pdf

KAPITEL 2 – Operativa mål, utfall och förvaltning

RIX-systemet utvärderas utifrån tre operativa mål: teknisk tillgänglighet, kostnadstäckning och kundnöjdhet.

Teknisk tillgänglighet

Målet för den tekniska tillgängligheten är att RIX-systemet ska kunna hantera betalningar under 99,85 procent av tiden det är öppet.

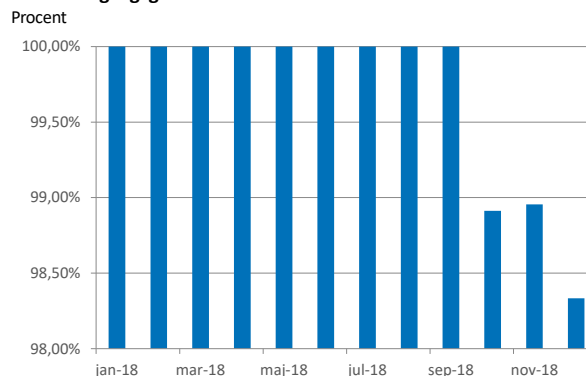
Under tertial 3, 2018, var den tekniska tillgängligheten för RIX-systemet 99,07 procent och för helåret 2018 99,70 procent.

Incidenter

Inträffade incidenter delas här in i fyra kategorier: applikation, mjukvara/programvara, deltagare samt konfiguration. I kategorin applikation hamnar incidenter som påverkar de system som har ett gränssnitt som interagerar med en användare, till exempel RIX Online och RIX EMS. I kategorin mjukvara/programvara hamnar övriga programfel, till exempel Riksbankens programvara för inloggning. Under deltagare hamnar incidenter som inträffar hos en RIX deltagare men som på något sätt påverkar Riksbankens verksamhet kring RIX-systemet. I kategorin konfiguration hamnar incidenter som orsakats av ändringar, eller avsaknad av ändringar i applikationer.

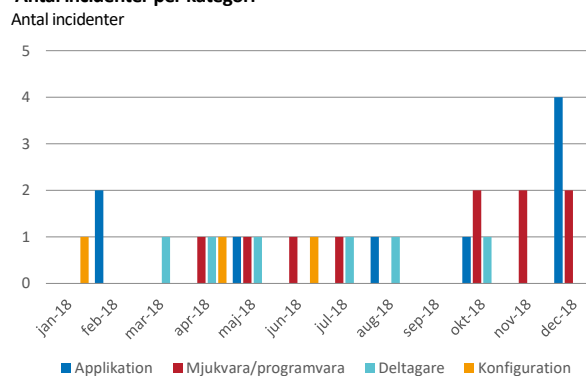
Under tertialet inträffade fem incidenter kopplade till kategorin applikation, de hade inverkan på inloggning i RIX Online. En deltagarincident inträffade som ledde till att ett antal transaktioner blev färdigställda något senare än planerat. En av incidenterna under mjukvara/programvara ledde till problem i kommunikationen mellan QCMS och RIX. Resterande fem incidenter under kategorin mjukvara/programvara påverkade tillgängligheten och innebar att RIX inte kunde genomföra betalningar under totalt 458 minuter. En mer detaljerad sammanfattning av dessa incidenter delges deltagarna separat av Riksbanken. Inga incidenter inträffade som härrör till kategorin konfiguration.

Teknisk tillgänglighet i RIX

Källa: Riksbanken

Antal incidenter per kategori

Källa: Riksbanken

Kostnadstäckning

Riksbankens tillhandahållande av RIX ska ske enligt principen om full kostnadstäckning. Kravet på full kostnadstäckning mäts över en treårsperiod, där intäkterna ska vara 100 procent av kostnaderna +/- 10 procent. Detta innebär att Riksbanken tar ut avgifter från RIX-deltagarna för att täcka sina kostnader. Utöver kostnader för personal och system inkluderas även fördelade kostnader för lokaler, fastighetsskötsel, säkerhet och bevakning etc. Eftersom Riksbanken själv är deltagare i RIX betalar Riksbanken en avgift enligt samma kostnadsprincip som gäller övriga deltagare. Från den 1 mars, 2018 sänktes avgiften per överföringsmeddelande med 0,5 kr och den fasta månadsavgiften per deltagare sänktes med 5000 kr.

Över de senaste tre tertialen ligger kostnadstäckningen på 105 procent.

RIX-enhetens intäkter och fördelade kostnader

Miljoner kronor, ackumulerat T1, T2 och T3, 2018

	T1, T2 och T3 2018
Intäkter	86,4 mkr
Fördelade kostnader	82,5 mkr
Kostnadstäckning	105 %

Källa: Riksbanken

Avgifter från 1 mars 2018

Avgifter i SEK

Avgift per överföringsmeddelande	4,0
Fast månadsavgift per deltagare	55 000
Fast månadsavgift för deltagare som kan utnyttja rätt till kredit genom lämnad pantförklaring	20 000
Tilläggsavgift som fördelas mellan deltagare med en domestik omsättning överstigande en miljard kronor	3 000 000
Inträdesavgift för nya deltagare	125 000
Månadsavgift för tillhandahållande av central behörighetsadministration (deltagare med 1-10 användare)	1 000
Månadsavgift för tillhandahållande av central behörighetsadministration (deltagare med fler än 10 användare)	3 000

Källa: Riksbanken

Kundnöjdhet

Målet för kundnöjdhet är att minst 80 procent av deltagarna, representerande minst 70 procent av betalningsvolymen, är nöjda eller mycket nöjda med RIX-systemet. Detta mäts genom en enkätundersökning som utvärderar hur användarna uppfattar Riksbankens service och tjänster.

I den senaste kundundersökningen, som genomfördes under tertial 1, 2017, uppnåddes målet för kundnöjdhet. Som sammanfattande bedömning av RIX ansåg 100% av de 51 respondenterna (26 av 28 deltagare) att de var nöjda eller mycket nöjda med systemet.

Förvaltning

RIX

RIX-RTGS: En uppdatering av operativsystemet är genomfört liksom sammanhängande uppgraderingar av databas, programvara för meddelandehantering, samt flera andra komponenter på plattformen. RIX-EMS: V3 är produktionsatt exklusive SMS-modulen, denna beräknas vara testad och klar för produktionsövertagning under Q1 2019.

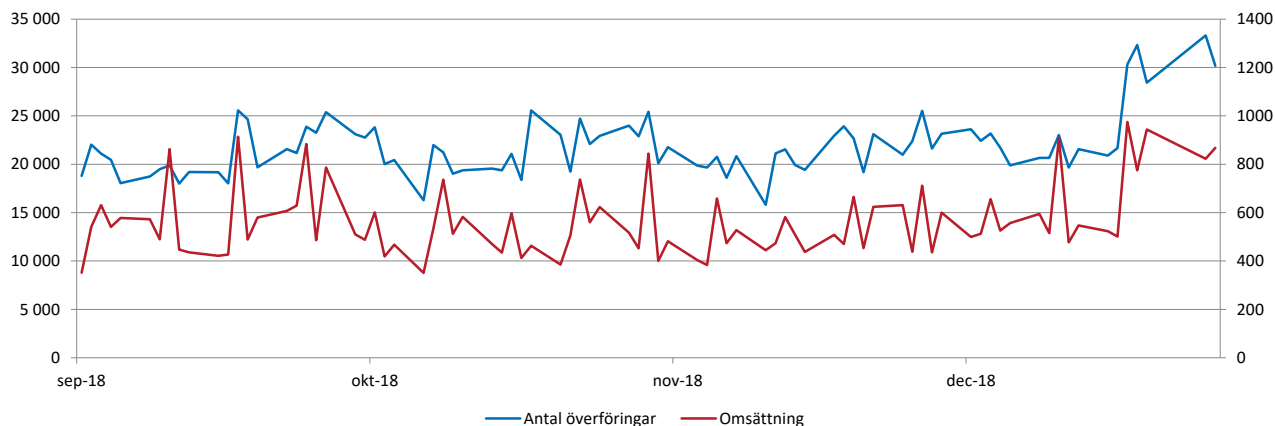
QCMS

Under 2018 har QCMS uppgraderats med ett antal mindre planerade patchar.

KAPITEL 3 – Statistik över betalningar i RIX

Antal överföringar och omsättning

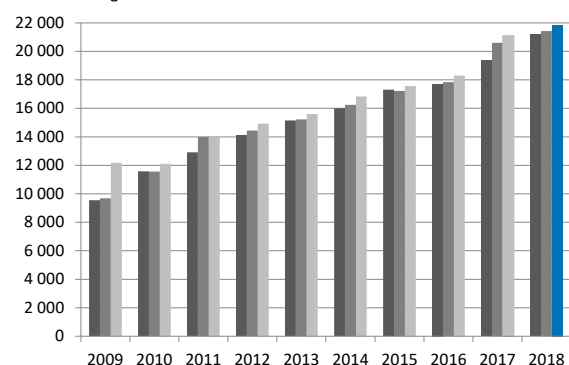
Antal överföringar samt miljarder kronor

Källa: Riksbanken

Genomsnittligt antal överföringar per dag

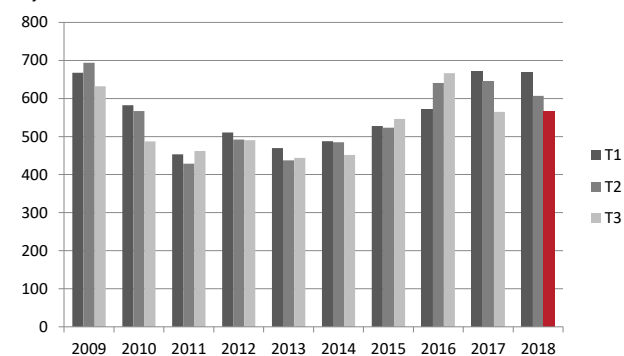
Antal överföringar

Källa: Riksbanken

Genomsnittlig daglig omsättning

Miljarder kronor

Källa: Riksbanken

Nyckeltal

Miljarder kronor samt antal överföringar

	Omsättning		Antal överföringar	
	Tertial 3, 2018	Föregående tertial	Tertial 3, 2018	Föregående tertial
Genomsnitt	566	607	21 864	21 431
Högsta värde	975	1 163	33 310	29 576
Lägsta värde	351	352	15 826	16 542
IMM-dag	913 ² , 975 ³	1 163 ⁴	25 561 ² , 30 311 ³	29 462 ⁴

Nyckeltal över daglig omsättning och antal överföringar.

Källa: Riksbanken

² Inföll 2018-09-19

³ Inföll 2018-12-19

⁴ Inföll 2018-06-20

KAPITEL 4 – Fördelning över verkställighetsprocesser och transaktionskoder

RIX består av åtta verkställighetsprocesser: RTM, samt sju andra processer, LOM, för olika ändamål. Överföringar i RTM verkställs omedelbart medan verkställighetsprocesserna för LOM tillhandahåller funktioner för likviditetshantering, prioritering av överföringar och optimering. Optimering innebär att RIX samtidigt verkställer flera överföringar genom att räkna av avgående överföringar mot ankommande överföringar.

Samtidig överföring kan ske bilateralt och multilateralt. Den LOM som hanterar merparten av överföringarna i RIX benämns RIX-LOM och de processer som hanterar överföringar med anknytning till deltagande clearingorganisation benämns med clearingorganisationens namn. Transaktionskoder (REC) används för att märka betalningar av olika slag.

Fördelning över verkställighetsprocesser

Miljarder kronor samt antal överföringar

LOM	Omsättning				Antal överföringar			
	Tertial 3, 2018		Föregående tertial		Tertial 3, 2018		Föregående tertial	
	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total
RTM	9 495	20,5%	12 217	23,7 %	4 086	0,2%	4 036	0,2 %
RIX	23 760	51,2%	25 339	49,1 %	1 577 187	88,0%	1 599 605	87,8 %
BGC	4 734	10,2%	4 677	9,1 %	190 978	10,7%	198 071	10,9 %
CLS	1 987	4,3%	2 628	5,1 %	11 731	0,7%	11 122	0,6 %
VPC	6 186	13,3%	6 555	12,7 %	2 639	0,1%	2 620	0,1 %
OMX	101	0,2%	85	0,2 %	1 600	0,1%	1 460	0,1 %
PRT	56	0,1%	41	0,1 %	3 636	0,2%	3 750	0,2 %
ACH	74	0,2%	65	0,1 %	1 003	0,1%	984	0,1 %
Total	46 392	100,0%	51 606	100,0 %	1 792 860	100,0%	1 821 648	100,0 %

Källa: Riksbanken

Fördelning över transaktionskoder i RIX LOM

Miljarder kronor samt antal överföringar

REC	Omsättning				Antal överföringar			
	Tertial 3, 2018		Föregående tertial		Tertial 3, 2018		Föregående tertial	
	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total
ADG	5 158	18,9%	6 679	21,9 %	1 330	0,1%	1 321	0,1 %
ARB	1 469	5,4%	2 102	6,9 %	6 381	0,4%	7 576	0,5 %
DOK	0 ⁵	0,0%	0	0,0 %	195	0,0%	239	0,0 %
DOM	5 974	21,9%	6 235	20,4 %	151 254	9,6%	149 613	9,3 %
ITB	420	1,5%	667	2,2 %	317	0,0%	334	0,0 %
RBK	6	0,0%	4	0,0 %	159	0,0%	163	0,0 %
RTA	0 ⁶	0,0%	0	0,0 %	7	0,0%	6	0,0 %
UTG	0 ⁷	0,0%	0	0,0 %	0	0,0%	5	0,0 %
UTL	14 240	52,2%	14 804	48,6 %	1 418 034	89,9%	1 441 182	90,0 %
Total	27 267	100,0%	30 492	100,0 %	1 577 677	100,0%	1 600 439	100,0 %

ADG = återbetalning övernattnslån, ARB = FX-betalningar, DOK = aggregerad dokumentclearing, DOM = domestika betalningar, ITB = interbankbetalningar, RBK = Riksbankens betalningar av kontanter, RTA = räntekompensation, UTG = aggregerade utlandsbetalningar, UTL = utlandsbetalningar

Källa: Riksbanken

⁵ För transaktionskod DOK var omsättningen SEK 3 980 019 tertial 3 2018 och SEK 22 836 316 föregående tertial.

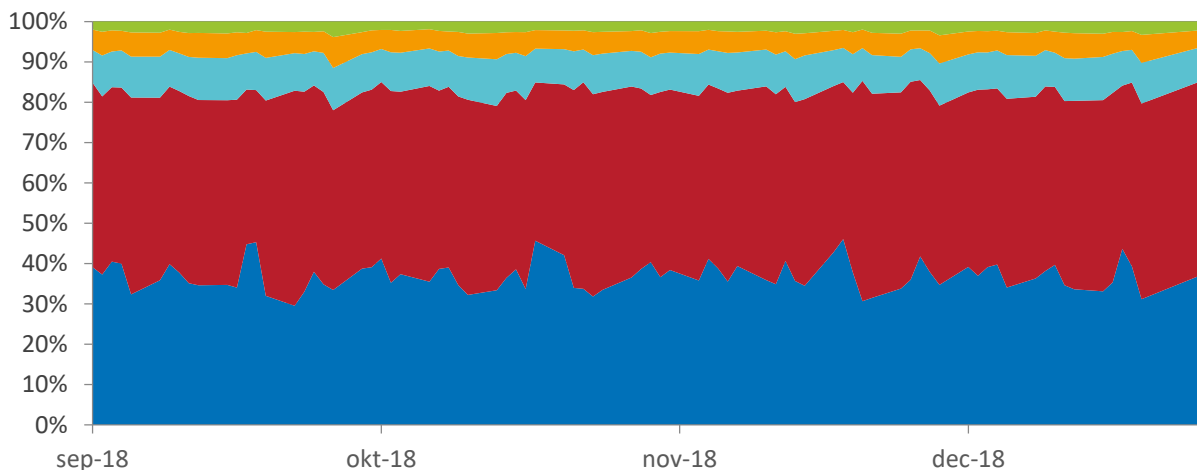
⁶ För transaktionskod RTA var omsättningen SEK 9 041 tertial 3 2018 och SEK 11 389 föregående tertial.

⁷ För transaktionskod UTG var omsättningen SEK 0 tertial 3 2018 och SEK 55 362 523 föregående tertial.

KAPITEL 5 – Övrig statistik från RIX

Andel överföringar fördelat i transaktionsintervall

Procent

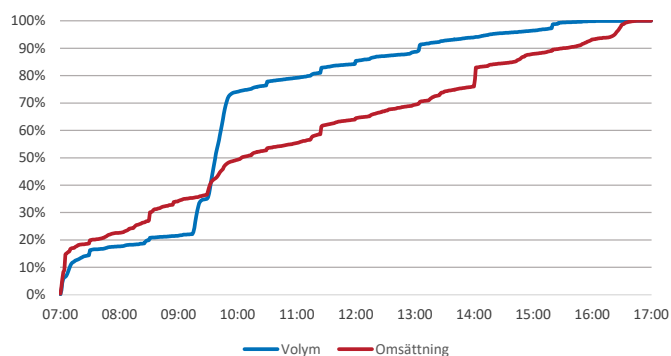
- Andel transaktioner med värde överstigande SEK 100 mn
- Andel transaktioner med värde i intervallet SEK 10 mn till SEK 100 mn
- Andel transaktioner med värde i intervallet SEK 1 mn till SEK 10 mn
- Andel transaktioner med värde i intervallet SEK 10 000 till SEK 1 mn
- Andel transaktioner med värde understigande SEK 10 000

Diagrammet visar andelen överföringar per beloppintervall.

Källa: Riksbanken

Aggregerad omsättning och volym under en genomsnittlig dag i RIX

Procent

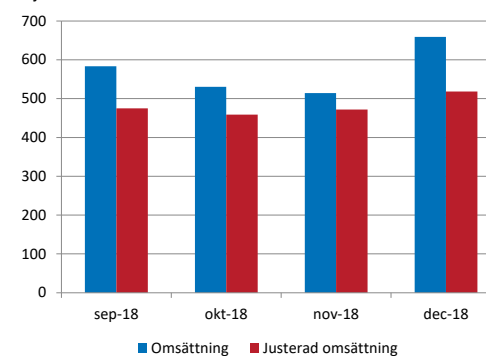

Grafen visar när under dagen överföringar i RIX vanligtvis sker. Grafen baseras på transaktionsdata under två av tertialets månader.

Källa: Riksbanken

Genomsnittlig daglig omsättning och justerad genomsnittlig daglig omsättning per månad

Miljarder kronor

Justerad omsättning innefattar RIX-systemets totala omsättning efter att transaktioner som härrör till Riksbankens egen verksamhet har dragits av.⁷

Källa: Riksbanken

⁷ Pga. ett formfelf har det redovisade värdet av justerad omsättning varit för högt sedan tertial 2 2017. Från och med denna rapport är värdet rättat. Detta innebär att siffrorna inte är helt jämförbara med tertialrapport 2 2017 fram tom. tertialrapport 2 2018.

KAPITEL 6 – Statistik över säkerheter

Antal värdepapper och värde av lämnade säkerheter

Antal värdepapper samt värde i miljarder kronor. From T2 2017 är värdet beräknat som medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.

	Tertial 3, 2018	Föregående tertial
Antal värdepapper godkända för kredit	996	1 013
Värde av lämnade säkerheter (miljarder kronor)	181	175

Källa: Riksbanken

Genomsnitt säkerhetstransaktioner

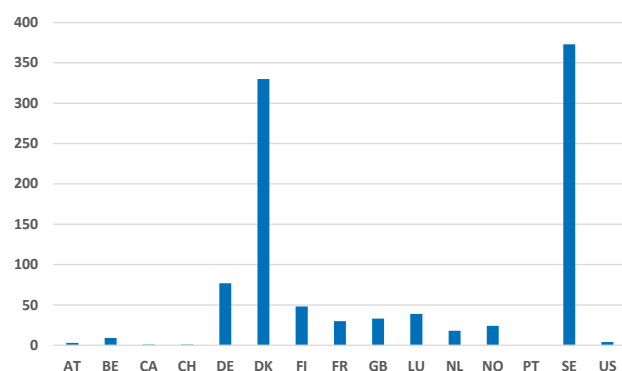
Genomsnitt per dag av antal säkerhetstransaktioner samt belopp i miljarder kronor (exkl. säkerheter för CBK).

	Tertial 3, 2018	Föregående tertial
Belopp av transaktioner per dag	83,3	71,2
Belopp av inlägg per dag	36,9	32,1
Belopp av uttag per dag	46,4	39,0
Antal transaktioner per dag	21,3	17,6
Antal inlägg per dag	8,8	7,0
Antal uttag per dag	12,6	10,6

Källa: Riksbanken

Antal godkända säkerheter per landskod

Antal säkerheter

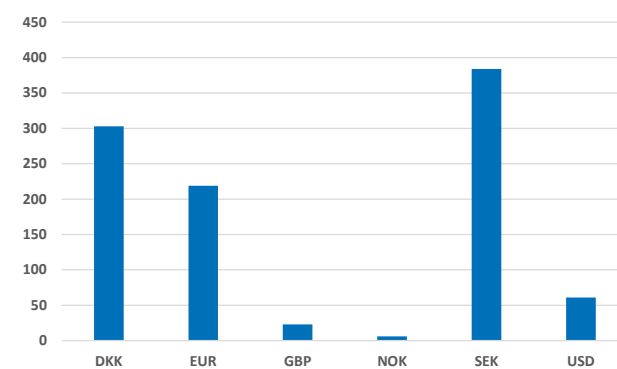

Vid stängning 28 december 2018.

Källa: Riksbanken

Antal godkända säkerheter per valuta

Antal säkerheter

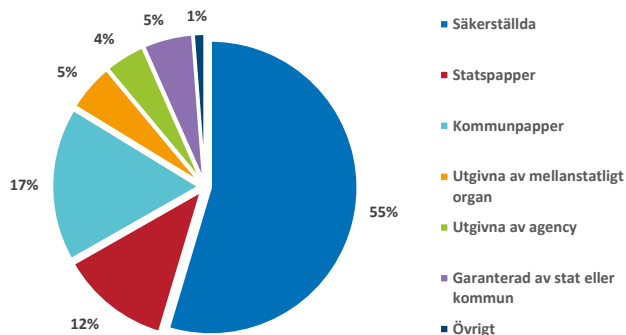

Vid stängning 28 december 2018.

Källa: Riksbanken

Antal godkända säkerheter

Procent per värdepappersslag

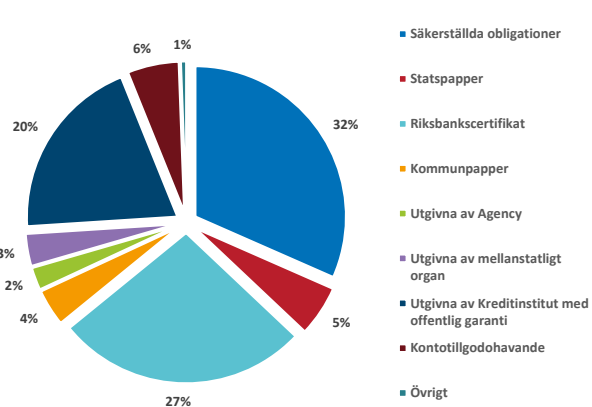

Vid stängning 28 december 2018.

Källa: Riksbanken

Säkerhetsvärde pantsatt för kredit i RIX

Procent per värdepappersslag

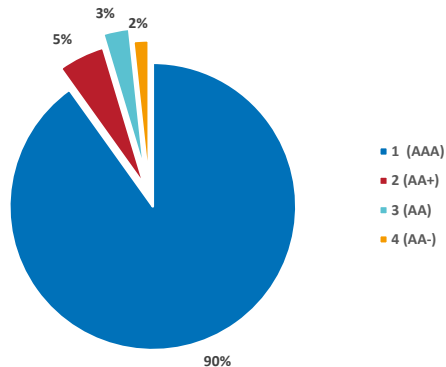

Medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.

Källa: Riksbanken

Fördelning av innehav per ratingnivå

Procent per ratingnivå

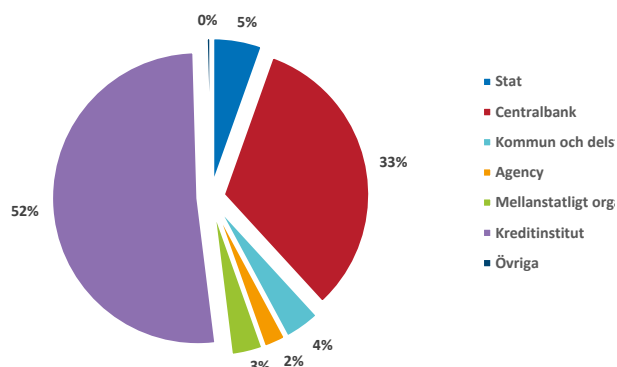

Medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.

Källa: Riksbanken

Fördelning av innehav per emittenttyp

Procent per emittenttyp

Medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.

Källa: Riksbanken

SVERIGES RIKSBANK
103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)
Tel 08 - 787 00 00
Fax 08 - 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se